

VALMIERAS INDUSTRIĀLAIS PARKS

1. Pašreizējās situācijas raksturojums

1.1. Industriālā parka īstenošanas nepieciešamības pamatojums un priekšnosacījumi

Valmieras pilsēta jau gadu desmitiem apzinīgi un secīgi ir īstenojusi pasākumus rūpnieciskās ražošanas attīstībai. Tas ir devis pozitīvu izaugsmi, ierindojot Valmieru otrajā vietā nacionālos rādītājos aiz galvaspilsētas Rīgas (iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju). Ar Valmieras Industriālā parka (turpmāk- VIP) projektu, veicinot uzņēmējdarbību, Valmieras novada pašvaldība (turpmāk Pašvaldība) nodrošinās ekonomisko cikliskumu un atgriezenisko finansiālo saiti – ražošanas darbības izaugsmi un augstāka atalgojuma veidošanos (darba produktivitātes paaugstināšanu), veicinās ieņēmumu no nodokļiem paaugstināšanos, piesaistīs papildu cilvēkresursus un ārvalstu investīcijas.

Darbu pie nacionālas nozīmes industriālā parka izveides projekta Valmieras pilsētas pašvaldība uzsāka jau 2015. gadā, meklējot lielu vienlaidu teritoriju tiešā satiksmes infrastruktūras (autoceļu, dzelzceļa) tuvumā loģistikas vajadzībām, kur iespējama inženierkomunikāciju infrastruktūras pieslēgumu izveide. Jaunā nacionālas nozīmes industriālā parka teritorija atrodas pie Valmieras apvedceļa P18 (Valmiera- Smiltene) un valsts reģionālā autoceļa P20 (Valmiera- Cēsis-Drabeši), kā arī vietējas nozīmes autoceļa V184 (Dumbrāji- Zeiboti), un to šķērso dzelzceļš.

2017. gadā VIP izveidei paredzētā teritorija ar likumu nodota pašvaldībai infrastruktūras izveidei, tajā skaitā būvniecībai, lai veicinātu inovatīvu produktu ražošanu un attīstību, sekmētu jaunu uzņēmumu darbību, dažādotu reģiona ekonomiku.¹

Teritorija, kurā pašvaldība plānoja Valmieras industriālā parka izveidi, 2016. gadā tika iekļauta Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā kā ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju piesārņota vieta (reģistrācijas Nr. 96015/5502). Lai radītu drošu vidi teritorijas turpmākajai attīstībai un saimnieciskajai izmantošanai, novērstu draudus cilvēku veselībai un dzīvībai, bija nepieciešams veikt piesārņotās teritorijas sanāciju. Saskaņā ar Valsts vides dienestā 2022.gada 16.februārī saskaņoto sanācijas darbu programmu, lai nodrošinātu teritorijas attīrīšanu pietiekamā dziļumā, vienlaikus ar sanācijas darbiem bija nepieciešams veikt teritorijas atmežošanu. Zemes atmežošanai, lai veiktu ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju piesārņotas sanāciju, rūpnieciskās teritorijas ierīkošanai pēc sanācijas darbu pabeigšanas un zemes atmežošanas Valsts vides dienests veica ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu un paredzētās darbības īstenošanai izsniedza tehniskos noteikumus. Pirms meža zemes atmežošanas un koku ciršanas Valsts meža dienestā tika saņemts koku ciršanas apliecinājums. Izsludinātas divas atsavināmās koksnes izsoles atmežošanai cirtēs 57,55 ha un 26 ha platībā. Atmežošanas rezultātā iegūto līdzekļu izlietojuma paredzētais mērķis - izmantot industriālā parka infrastruktūras izveidei. Teritorijas sanācija, atmežošana un rūpnieciskās teritorijas ierīkošana paredzēta atbilstoši Valmieras pilsētas teritorijas plānojumam no 2017. gada. Noslēgušies ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju piesārņotas teritorijas sanācija un atmežošana zemes vienībās (ar kadastra apzīmējumiem 96620020613 un 96620030137), kur plānota Valmieras industriālā parka izveide. Valsts vides dienests, izvērtējot iesniegto pārskatu par veiktajiem sanācijas darbiem, 07.09.2023. pieņēma lēmumu par iepriekš minētās zemes vienībās reģistrētai piesārņotai vietai piešķirtās kategorijas maiņu: no 1.kategorijas "Piesārņota vieta" uz 3.kategoriju "Nav piesārņota vieta". Atbilstoši Valsts vides dienesta lēmumam Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" 12.09.2023. secīgi veica izmaiņas Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā. Veikto darbu rezultātā Pašvaldība var turpināt Valmieras industriālā parka izveides un attīstības ieceres īstenošanu.

¹ Likums "Par valsts meža zemes nodošanu Valmieras pilsētas pašvaldībai" <https://likumi.lv/ta/id/291861-par-valsts-meza-zemes-nodosanu-valmieras-pilsetas-pasvaldibai>

2022.gadā Pašvaldības iecere attīstīt industriālo parku sabiedrībai prezentēta Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2038. gadam (turpmāk- Stratēģija) un Attīstības programmas 2022.–2028. gadam (turpmāk- Attīstības programma) publiskajās apspriešanās. Attīstības plānošanas dokumentos² iekļauta iecere attīstīt VIP. Šī iecere sasaucas ar attīstības **vīziju**- Valmieras valstspilsēta - nacionālās nozīmes attīstības centrs, vadošais ekonomikas dzinēj spēks Vidzemē, industriālās attīstības, starptautiska un nacionāla mēroga sporta, kultūras, izglītības un inovāciju centrs, **ilgtermiņa prioritāti IP3 “Rosīga ekonomika”, vidēja termiņa prioritāti VP3 “Industrializācija un modernizācija”**, kura ir vērsta uz nacionāla un reģionāla līmeņa industriālo parku un industriālo teritoriju infrastruktūras attīstību un teritoriju sagatavošanu uzņēmējdarbības attīstībai, piesaistot ilgtspējīgas investīcijas.

Valmieras pilsētas teritorijas plānojumam ir veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un izstrādāts Vides pārskats, kura ietvaros atsevišķi vērtēta arī plānotā industriālā parka izveide.

2023. gadā notiek ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju piesārņotas teritorijas sanācija, kas nepieciešama, lai novērstu draudus cilvēku veselībai un dzīvībai, un radītu drošu vidi teritorijas turpmākai saimnieciskajai izmantošanai.

Potenciālajiem investoriem tiks piedāvāta pilnībā sagatavota teritorija ražošanas ēku izvietojumam, kur būs nodrošinātas nepieciešamās inženierkomunikācijas un enerģijas jaudas. Videi draudzīgi risinājumi ļaus izveidot modernu, videi un sabiedrības dzīves kvalitātei atbilstošu industriālo teritoriju uzņēmējdarbības attīstībai, kas radīs jaunas darba vietas.

No reģionālās ekonomikas attīstības perspektīvas pozitīvi ietekmējošs efekts rodas tad, kad šādi ārvalstu investori un piesaistītie jaunie darbinieki izmanto pakalpojumus un iegādājas produktus no vietējiem uzņēmumiem, tādējādi paaugstina nodarbinātības un ieņēmumi līmeni partneruzņēmumos. Savukārt, jo vairāk ārvalstu uzņēmumi integrējas vietējās vērtību ķēdēs, jo vairāk tiek radīta netiešā pozitīvā ietekme. Tiešās sekas rodas, pateicoties algām, peļņai un nodokļu ieņēmumiem, jo uzņēmumi veic jaunus darījumus vai uztur esošo uzņēmējdarbību pašvaldībā. Pēc noteiktiem zinātniskiem aprēķiniem viena ārvalstu investīciju piesaistes rezultātā radīta darba vieta parasti rada vismaz divas citas darba vietas. Turklāt viens ārvalstu tiešo investīciju eiro, kas šeit tiek ieguldīts netieši, rada trīs papildu eiro.

1.2. Pašvaldības kapacitāte uzņēmējdarbības plānošanas un atbalsta jomā

2021. gadā īstenotās administratīvi teritoriālās reformas rezultātā Valmieras novada pašvaldībā ir apvienotas Valmieras pilsētas, Beverīnas novada, Burtnieku novada, Kocēnu novada, Mazsalacas novada, Naukšēnu novada, Rūjienas novada un Strenču novada pašvaldības. Izvērtējot Valmieras pilsētas un bijušo novadu attīstības ieceres³ un saglabājot pašvaldības kopējo prioritāti-uzņēmējdarbības veicināšanu⁴, tai skaitā industriālo teritoriju attīstību, tika izveidota **Valmieras novada Kapitāla pārvaldības un uzņēmējdarbības atbalsta nodaļa (KPUA)**, kas veic galveno uzņēmējdarbības atbalsta, investīciju piesaistes un esošo un jauno industriālo parku atbalsta funkciju. KPUA funkcijas ietver arī pašvaldības sadarbības veicināšanu ar uzņēmējiem, uzņēmējdarbības atbalsta institūcijām, valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī uzņēmēju interešu pārstāvniecības nodrošināšanu forumos un sanāksmēs, uzņēmējdarbības vides uzlabošanu un nodarbinātības veicināšanu sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru un uzņēmēju organizācijām, prakšu vietu izveides uzņēmumos koordinēšanu sadarbībā ar uzņēmējiem u.c.

Pašvaldība ir biedrs biedrībā “Valmieras Attīstības aģentūra”, kuras darbības virzieni arī ir uzņēmējdarbības vides attīstīšana, industriālo teritoriju attīstīšana un investīciju piesaiste.

Valmieras novadā pastāvīgi tiek īstenotas plašas uzņēmēju atbalsta un uzņēmējdarbības vides veicināšanas aktivitātes. 2019. gadā tika izstrādāta un pastāvīgi tiek īstenota industriālo teritoriju attīstības koncepcija, kuru 2022./2023. gadā mikropilsētu kategorijā Financial Times novērtēja ar 1. vietu Eiropā.116 Stratēģijā definētās teritorijas tiek attīstītas, un tām tiek piesaistīti nomnieki. Novadā tiek īstenotas arī dažādas atbalsta programmas uzņēmumiem un biznesa ideju

² <https://www.valmierasnovads.lv/attistiba/valmieras-novada-planosanas-dokumenti/>

³ Jau Valmieras pilsētas attīstības programmā 2015.-2020. gadam noteikta “Rīcības virziena ietvaros izvirzītā prioritāte: stabila un atbalstoša vide uzņēmējdarbībai (t.sk. mazajiem un vidējiem komersantiem), uzņēmējdarbības infrastruktūras un industriālo teritoriju attīstīšana”, kā arī spēkā esošajos Valmieras novada attīstības plānošanas dokumentos - attiecīgi Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022 – 2038 .un Valmieras novada attīstības programma 2022. – 2028.g.

⁴ Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta, pirmās daļas, 12.punktu

autoriem, īpaši programmas ZĪLE inovācijām un ZĪLE startam, kā arī LIAA biznesa inkubācijas un pirmsinkubācijas programmas. Uzņēmēji un biznesa ideju autori reizi mēnesī saņem jaunumu izsūtīti ar mērķa grupai aktuāliem jaunumiem. Regulāri notiek uzņēmēju tīklošanās un diskusiju pasākumi, piemēram, "Pēcpusdiena ar mēru", "Māksla būt uzņēmējam", IT nozares profesionāļu konference "Share IT". Nereti tiek organizēti nacionāla un starptautiska līmeņa pasākumi, tai skaitā Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums, dažādi diasporas pasākumi, Climathon hakatons, Daibe Zero hakatons, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pasākumi, LIAA Biznesa inkubatora apmācības un pasākumi u.c.

Valmiera ir starptautiskā UNESCO Izglītības pilsētu sadarbības tīkla dalībniece (UNESCO Global Network of Learning Cities), kā arī Valmieras pilsēta iesaistījies Baltijas pilsētu savienības (UBC) izglītības pilsētu darba grupā, kas atbalsta jauniešu nodarbinātību un labklājību. Visaptveroša izglītības sistēma ir Valmieras novada inovāciju un uzņēmējdarbības pamatā. Novadā pirmsskolas izglītību nodrošina 28 iestādes un struktūrvienības, tostarp, profesionālo izglītību – 2 iestādes, augstāko izglītību – Vidzemes augstskola, Juridiskās koledžas filiāle un Grāmatvedības un finanšu koledžas filiāle. Valmieras pilsēta aktīvi sadarbojas ar tās teritorijā izvietotajām visa līmeņa izglītības iestādēm savā ziņā veidojot lokālu inovācijas un zināšanu platformu, kas jau patreiz sekmē ciešāku (ikdienas) sadarbību starp vidējās profesionālās izglītības (pamatā Valmieras Tehnikums), augstākās izglītības (Vidzemes Augstskola, tai skaitā Informācijas tehnoloģijas, Mehatronikas, Inženierzinātņu fakultāti, Ilgtspējīga ēku būvniecība) un tās pētniecības centru HESPI.

Šāda sadarbība veicina zināšanu un tehnoloģiju pārnesi starp profesionālās izglītības, augstākās izglītības un pētniecības institūcijām un industriju, un sekmē pašvaldības reģiona ekonomiskās specializācijas attīstību, kā arī sniedz atbalstu uzņēmējiem investīciju projektu sagatavošanā un ieviešanā, lai palīdzētu tiem piekļūt pētniecības un inovācijas resursiem un infrastruktūrai, kā arī iekļauties nacionālos, starptautiskos inovāciju tīklos (klasteros). Veicina darba tirgus (prakses) un izglītības ciešāku sasaisti, pielāgojot izglītības, tai skaitā pieaugušo izglītības un profesionālās izglītības piedāvājumu tautsaimniecības pieprasījumam un aktuālajām nodarbinātības tendencēm.

2021. gada 25. novembrī ir pieņemti Valmieras novada pašvaldības saistošie noteikumi "Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtība Valmieras novadā", kuros ir ietverti arī nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi nodokļa maksātāju kategorijām par īpašumiem, kuros tiek veikta saimnieciskā darbība.⁵

2. Industriālās zonas pārvaldības modelis

VIP pārvaldīšanu, Eiropas Savienības Atvēršanas un noturības mehānisma plāna 3.1. reformu un investīciju virziena "Reģionālā politika" 3.1.1.3.i. projektā uzbūvētās infrastruktūras uzturēšanu veiks Pašvaldība. Ir izveidota spēcīga ekspertu komanda:

- **Valmieras novada Kapitāla pārvaldības un uzņēmējdarbības atbalsta nodaļa** (nozīmētie eksperti : 4 amata vietas, iekļaujot vadītāju);
- Tā kā industriālo parku attīstības pasākumos liela loma tiek piešķirta publiskās infrastruktūras izbūves pasākumiem, tostarp, tādiem, kas saistīti ar ceļu infrastruktūras, inženiertehnisko komunikāciju izbūves darbiem, kam pakārtoti ir ar zemes darījumiem saistīti jautājumi, kurus Valmieras novada pašvaldībā īsteno: **Īpašuma un infrastruktūras apsaimniekošanas nodaļa (nozīmētie eksperti: 4 amata vietas);**
- Valmieras Industriālā parka projekta mērķis ir jaunas industriālās teritorijas izveide, kas viennozīmīgi iekļauj daudzus ar vides aizsardzības, ilgtspējīgas dabas resursu pārvaldības, saistītus pasākumus, attiecīgā projektā jau no tā sākuma stadijas un uz regulārās bāzes ir iekļauts: **Dabas resursu pārvaldības nodaļa** (nozīmētie eksperti: 1 amata vieta);
- Investīciju piesaistes jautājumos būtiska ir efektīva sadarbība ar nacionāla līmeņa iestādēm (Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, tās Valmieras filiāle), organizācijām Ārvalstu Investoru padome, kā arī finansējuma piesaistei visām ar industriālo teritoriju saistīto aspektu attīstībai (publiskā infrastruktūra, izglītība, nodarbinātība, transporta sistēma u.c.), kur būtisks dialogs jau sākotnēji sekmīgai projektu īstenošanai ir sadarbība ar atbilstošas

⁵ <https://likumi.lv/ta/id/328931-nekustama-ipasuma-nodokla-atvieglojumu-pieskirsanas-kartiba-valmieras-novada>

kompetences valsts institūcijām. To Valmieras novada pašvaldības ietvarā pilda: **iestāde “Valmieras pārstāvniecība Rīgā”** (nozīmētie eksperti: 2 amata vietas, iekļaujot vadītāju);

- Savukārt, ar projekta saistīto attīstības plānojumu un projekta pieteikumu sagatavošanu ir piesaistīti: **Attīstības pārvaldes struktūrvienība “Projektu vadības nodaļa”** (nozīmētie eksperti: 2 amata vietas).

VIP projekta sekmīgai sagatavošanai, tostarp, pasākumiem, kas saistīti ar tehnisko projektu izstrādi un perspektīvē būvniecību ar 2022.gada 19. decembra rīkojumu Nr.4.1.1/22/312 “Par darba grupas izveidi Valmieras Industriālā parka projekta darbības īstenošanai” ir likumiski nostiprināta jau 2021.gadā aizsāktā VIP projektā iesaistīto pašvaldības darbinieku loks.

Pakārtoti pēc Valmieras Industriālā parka izveides ar kvalifikācijas, izglītības un nodarbinātību (ciktāl to pieļauj noteiktā kompetence) mārketinga saistīto atbalstu īsteno biedrība “Valmieras Attīstības aģentūra”, kura jau 2020.gadā izstrādāja Valmieras industriālo teritoriju attīstības koncepciju.

3. VIP rezultātu ilgspējas nodrošināšana

VIP projekta mērķis ir palielināt privāto (ārvalstu un vietējo) investīciju apjomu Valmieras novada pašvaldībā, veicot ieguldījumus komercdarbības attīstībai nepieciešamajā publiskajā infrastruktūrā, kā rezultātā tiek izveidota pilnvērtīgi un neatkarīgi darboties spējīga industriālā teritorija.

Pilnvērtīgai VIP darbībai tiek izstrādāts apsaimniekošanas plāns. Jāatzīmē, ka ārvalstu investīciju piesaistes jomā šis ir būtisks faktors, jo investori sagaida starptautiski pieņemtu praksi šādu parku apkalpošanā. Par labu VIP izvēlei kalpo tā jauni veidotais statuss, kas ļauj jau sākotnēji izstrādāt tehniski viedu, uz “zaļiem” risinājumiem būvētu un loģisku struktūru jau paredzot nepieciešamos uzturēšanas pakalpojumus ilgspējīgai tā darbībai.

Attīstības programmas uzraudzības rādītājos iekļautie demogrāfiskie rādītāji, par kuriem pašvaldības prognoze līdz 2028. gadam ir “saglabājas vai pieaug”, lielā mērā ir balstīti tieši uz VIP labvēlīgo ietekmi, jo saskaņā ar Ekonomikas ministrijas demogrāfiskajām tendencēm⁶ Latvijā tiek prognozēts iedzīvotāju skaita sarukums. Tādiem uzraudzības rādītājiem kā nodarbināto iedzīvotāju skaits, ekonomiski aktīvie uzņēmumi, strādājošo vidējā darba samaksa bruto Attīstības programmā ir norādīta prognoze palielināties, bezdarba līmenim samazināties.

Šobrīd VIP teritorija ir sasniedzama ar sabiedrisko transportu maršrutā Valmiera-Mūrmuiža, kas darba dienās kursē 8 reizes dienā. VIP teritorija ir Valmieras pilsētas teritorijā un, attīstoties uzņēmējdarbībai, tiks izbūvētas arī pilsētas sabiedriskā transporta pieturas un izveidots jauns Valmieras pilsētas autobusu maršruts, pieskaņojot tā kursēšanas laiku VIP vajadzībām. Arī jaunā Dienvidu maģistrāle⁷ uzlabos savienojamību ar VIP.

⁶ <https://prognozes.em.gov.lv/lv/demografijas-prognozes>

⁷ <https://www.valmierasnovads.lv/projects/projekts-dienvidu-industrialas-magistrales-attistiba-l-laicena-ielas-lidz-zemes-vienibai-vecais-dzelzcels-parbuve-izbuve-cesu-ielas-parbuve-no-zemes-vienibas-ve/>

4. Ar industriālā parka attīstību saistītās projektu idejas

VIP attīstībai pastāv dažādi priekšnosacījumi tā pilnvērtīgai darbībai, taču viennozīmīgi jāņem vērā, ka atšķirsies potenciālo nomnieku (investoru) profils, to vajadzības un atbalstam nepieciešamās darbības un termiņi. Tā kā projekta īstenošanas rezultātā apgūstot finansējumu, būs jādomā ne tikai par industriālo zonu publiskās infrastruktūras un inženiertehnisko tīklu attīstību, bet arī par dažādiem vairāk vai mazāk nesaistītiem mērķa rādītājiem, plānots piesaistīt līdzekļus no pasākumiem, kas tiks organizēti dažādu pasākumu ietvaros. Zemāk iekļauta informācija ES fondu ieguldījumu sadalījumam identificējot prioritāro vajadzību, mērķi un papildu piesaistāmie finansējuma avoti.

Valmieras Industriālā parka saistītajiem atbalsta pasākumiem paredzētais finansējums

Atbalsta mērķis	Plānotais atbalsta mērķis	Finansējuma avots	Nosaukums	Indikatīvais finansējuma saņēmējs /projekta pieteicējs ⁸
Dzīvojamais fonds/Mājokļa pieejamība	Zemas maksas īres māju būvniecība	Atveseļošanās un noturības mehānisms (ANM)	Nr.459 "Noteikumi par atbalstu dzīvojamo īres māju būvniecībai Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 3.1. reformu un investīciju virziena "Reģionālā politika" 3.1.1.4.i. investīcijas "Finansēšanas fonda izveide zemas īres mājokļu būvniecībai" ietvaros"	Pašvaldība vai tās kapitālsabiedrība
Paskaidrojums: Valmieras novada pašvaldība norāda, ka tieši dzīvojamais fonds Valmieras pilsētā ir tā akūtā nepieciešamība, kas mazina pašvaldību spējas ne tikai sniegt iedzīvotājiem nepieciešamo atbalstu, bet arī bremsē plašākas uzņēmējdarbības veicināšanas iespējas. Pašvaldība uzsver, ka arī šī stratēģiskā objekta mērķis pakārtoti ir paplašināt tās teritorijas sekmīgi īstenoto industrializācijas virzienu, tostarp atzīmējot, ka daudzdzīvokļu dzīvojamā fonda papildināšanai. Indikatīvi konstatējums līdz pat 500 liels dzīvokļu iztrūkums.				
Inovāciju veidošana /Praktiskas ievirzes pētījumi	Rūpnieciskie pētījumi, eksperimentālā izstrāde	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 1.1.1.3.	Zinātniskā institūcija (indikatīvi Vidzemes Augstskola), komersants

⁸ Saskaņā ar finansējuma apgūvē noteiktajiem finansējuma saņēmējiem

Paskaidrojums:				
Inovāciju veidošana Uzņēmēju piesaiste	Inovāciju granti studentiem	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 1.1.1.7 Pašvaldības budžets	Zinātniskā institūcija (indikatīvi Vidzemes Augstskola), pašvaldība, Valmieras attīstības aģentūra
Paskaidrojums: Pašvaldībā (Valmieras Attīstības aģentūra) jau patreiz tiek sekmīgi īstenota Inovāciju atbalsta programma "Zīle"⁹. Apakšprogrammas ZĪLE INOVĀCIJĀM mērķis ir Valmieras uzņēmumos veicināt jaunu produktu un inovāciju realizēšanu. Pakārtotā apakšaktivitāte hakatonu rīkošana industriālā parkā identificētajiem problēmjautājumiem vai plašākas attīstības iespējām.				
RIS3 industriālās prasmes (specializētās mācības inovāciju vadības, augsta līmeņa digitalizācijas jomā)	Kvalitatīva darbaspēka pieejamība/labklājības uzlabošana	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 1.1.2.1. Pašvaldība	Zinātniskā institūcija (indikatīvi Vidzemes Augstskola), Valmieras Attīstības aģentūra, komersants
Paskaidrojums: Pašvaldībā jau patreiz tiek īstenota savstarpēja sadarbība uzņēmējdarbības veicināšanas jomā ar pašvaldībā esošām izglītības iestādēm - primāri Vidzemes Augstskola, Valmieras Tehnikums - organizējot savstarpējas tikšanās ar uzņēmējiem, sniedzot pašvaldības attīstības ieceres noteiktos virzienos, īstenojot un atbalstot elastīgāku mācību un studiju saturu, tai skaitā kvalifikācijas uzlabošanas, pārkvalifikācijas pasākumiem mūžizglītības jomā. Vienlīdz šī un citu finansējumu ietvaros tiek stiprināta komersantu digitalizācija (prasmes, tehnoloģijas), kam lielu pievienoto dod Valmieras attīstības aģentūras¹⁰ un Vidzemes Augstskola kā Latvijas Digitālā akseleratora partnerorganizācijas 2022. gada rudenī izveidoja Eiropas Digitālo inovāciju centra (EDIC) kontaktpunktu Vidzemes reģionā.				
Digitalizācija	Ekonomiskā izaugsme, Efektīva ražošana	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 1.1.2.2.	EDIC reģionālais kontaktpunkts, komersants
Paskaidrojums: Pašvaldībā jau patreiz tiek īstenota savstarpēja sadarbība uzņēmējdarbības veicināšanas jomā ar pašvaldībā esošām izglītības iestādēm- primāri Vidzemes Augstskola, Valmieras Tehnikums -organizējot savstarpējas tikšanās ar uzņēmējiem, sniedzot pašvaldības attīstības ieceres noteiktos virzienos, īstenojot un atbalstot elastīgāku mācību un studiju saturu, tai skaitā kvalifikācijas uzlabošanas, pārkvalifikācijas pasākumiem mūžizglītības jomā. Vienlīdz šī un citu finansējumu ietvaros tiek stiprināta komersantu digitalizācija (prasmes, tehnoloģijas), kam lielu pievienoto dod Valmieras attīstības aģentūras un Vidzemes Augstskola kā Latvijas Digitālā akseleratora partnerorganizācijas 2022. gada rudenī izveidoja Eiropas Digitālo inovāciju centra (EDIC) kontaktpunktu Vidzemes reģionā.				
Eksporta veicināšana	Ekonomiskā izaugsme	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 1.2.1.1.	Komersants
Paskaidrojums: turpinot pašvaldības efektīvo sadarbību ārvalstu un vietējo investīciju piesaistē ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (tostarp reģionālā filiāle Valmieras Inkubators) un				

⁹ <https://developvalmiera.lv/zile/>

¹⁰ <https://developvalmiera.lv/digitalizācijas-atbalsts/>

atbilstoši potenciālā komersanta profilam, pašvaldība turpinās sniegt atbalstošu informāciju par pieejamiem eksporta veicināšanas instrumentiem.				
Uzņēmējdarbības veicināšana	Ekonomiskā izaugsme Produktivitātes aizdevumi (t.sk., ar kapitāla atlaidi) inovatīvām iekārtām, pētniecībai un attīstībai, tehnoloģiju pārnesei	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 1.2.1.2.	Komersants
Paskaidrojums: viens no identificētajiem galvenajiem finansējuma avotiem ārvalstu investoru ražošanas ēku satura piepildījumam - ražošanas iekārtu iegāde lieliem rūpnieciskiem objektiem.				
Uzņēmējdarbības veicināšana	Atbalsts MVU inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībai	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 1.2.3.1.	LIAA, faktiskais ieguvējs Komersants
Paskaidrojums: turpinot pašvaldības efektīvo sadarbību ārvalstu un vietējo investīciju piesaistē ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (tostarp reģionālā filiāle- Valmieras Tehnikums) un atbilstoši potenciālā komersanta profilam, pašvaldība turpinās sniegt atbalstošu informāciju par pieejamiem eksporta veicināšanas instrumentiem				
Uzņēmējdarbības veicināšana	Digitalizācija un automatizācija	Eiropas Savienības fondi 2021-2027 ANM	SAM 1.2.2.2. Reforma 2.3.1.2.i.	Komersants,
Paskaidrojums: papildinoši vai atšķirīgi SAM 1.2.1.2. esošo tehnoloģiju modernizācijai ir piemērojami šī fonda līdzekļi.				
Uzņēmējdarbības veicināšana	Ekonomiskā izaugsme/starta un izaugsmes aizdevumi	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 1.2.3.3. SAM 1.2.3.5.	Komersants
Paskaidrojums: Starta aizdevumi (indikatīvi): - aizdevuma apmērs līdz 250 tūkst.EUR; - aizdevums investīcijām un apgrozāmajiem līdzekļiem; Aizdevumi izaugsmes kāpināšanai (investīcijas un apgrozāmie līdzekļi)				
Aprites ekonomika	Ekonomiskā izaugsme	Eiropas Savienības fondi 2021-2027 Interreg Europe	SAM 2.2.2.1. SAM 2.2.2.2. SAM 2.2.2.4.	ZAAO, komersants
Paskaidrojums: aprites ekonomikas principu ieviešanai Valmieras industriālo esošo un jauno parku darbībā tiek plānoti vairāki projekti, tostarp izmantojot Interreg Europe un iespējam programmas Apvārsnis finansējuma piesaistes iespējas, pieredzes, zināšanu un projekta satura izstrādei, stiprinot to ar ES struktūrfondu piedāvāto finansējumu jau tehniskā risinājuma ieviešanai. Identificētie nepieciešamie risinājumi attiecināmi gan uz bioekonomikas (kokapstrādes) jomām, kur risinājumus nepieciešams rast pat nacionālā līmenī: koksnes atkritumu efektīva apsaimniekošana inovatīvas ražošanas procesu nodrošināšanai, kokapstrādes ražošanas procesa radīto atkritumu (pelnu) šķirošana un iespējama atpakaļizmantošana citās nozarēs (lauksaimniecība, būvniecība)				
Izglītība, prasmes un mūžizglītība	Nodarbinātības veicināšana	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 4.2.2.9. SAM 4.2.4.1	profesionālās izglītības iestādes
Paskaidrojums: ierobežotos darbaspēka tirgus apstākļos, esošo iedzīvotāju prasmju pilnveide, pārkvalifikācija, kvalifikācijas celšana, piesaistot jaunu darbaspēku, kā arī ceļot esošo iedzīvotāju labklājību				

Uzņēmējdarbības veicināšana	Ekonomiskā izaugsme, infrastruktūra	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 5.1.1.1. SAM 6.1.1.3.	Pašvaldība
Paskaidrojums: kopējās industriālās teritorijas attīstībai industrializācijas vēlākā posmā tiek izskatītas iespējas, piesaistīt līdzekļus 25 ha (otrā industriālā parka daļa Kauguru mežā) publiskās infrastruktūras izveidei un papildinošu darbību īstenošanai.				
Klimatneitralitāte Vieda pašvaldība	Infrastruktūras attīstība	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 5.1.1.4.	Pašvaldība
Paskaidrojums: projekta ietvarā paredzama satiksmes infrastruktūras uzlabošana, tostarp attiecinot daļu no tehnoloģiskā risinājuma tieši plašu industriālo teritoriju uzraudzībai, kontrolei un tās radīto ietekmi mazinošu tehnoloģiju ieviešanai - trokšņu, gaisa piesārņojumu mazināšanai, kravas transporta radītās satiksmes intensitātes mazināšanai kopējā satiksmē, teritorijas apsaimniekošanas un uzraudzības (droni) risinājumi.				
Klimatneitralitāte Uzņēmējdarbības veicināšana	Ekonomiskā izaugsme, infrastruktūra	Eiropas Savienības fondi 2021-2027	SAM 6.1.1.4.	Komersants
Paskaidrojums: Atbalsts komersantiem jaunu produktu izstrādei, prototipēšanai. Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi, jaunu energoefektīvu un resursu efektīvu tehnoloģiju ieviešana uzņēmumā				

Esošā finansējuma pakotne - pasākumu kopums, kas attiecināms uz komersantu uzņēmējdarbības veicināšanas dažādiem aspektiem ir izstrādāta ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras palīdzību, bāzējoties uz Valmieras novada pašvaldībā ieinteresēto ārvalstu investoru interesēm. Informācija par šo pakotni jau tiek izplatīta komersantiem, kas interesējas par investīciju iespējām Valmieras pilsētā, tostarp esošajā Rūpniecības un eksporta parkā.

Savukārt Pašvaldība jau šobrīd piesaista finansējumu infrastruktūru papildinošiem projektiem ar Interreg Europe programmas palīdzību - aprites ekonomikas ieviešanai, viedas pašvaldības attīstībai.